

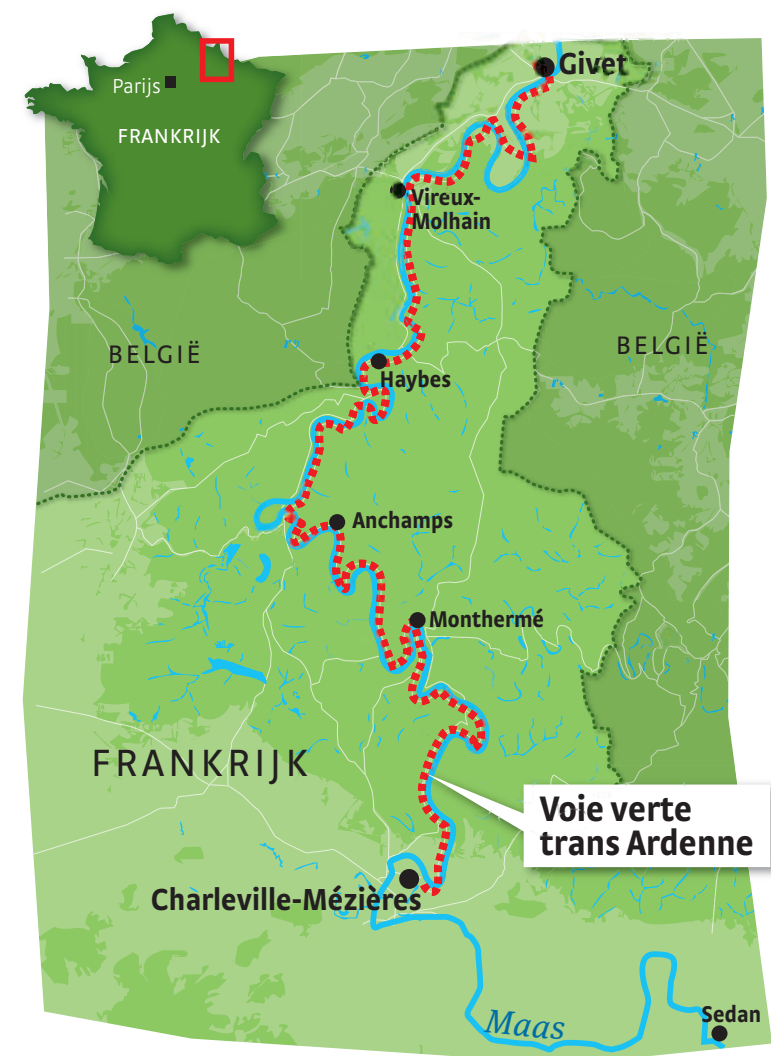
Over de woeste hoogten
van Gran Canaria

44

reizen

Een groen fietspad
door de Ardennen

Volgend weekend is in de RAI de jaarlijkse Fiets- en wandelbeurs. Daarom op de reispagina's aandacht voor wandelen, op Gran Canaria, en fietsen: de *Voie verte trans Ardennes*, van Charleville, Frankrijk, langs de Maas tot aan België.

tekst JOOST VERMEULEN
foto's RÉNIE VAN DER PUTTE

Wat nog het meest blijft van de informatiepanelen, die om de paar kilometer langs de rivier staan, is dat ene beeld van dat schip met die twee meisjes op het jaagpad. De meisjes, niet veel ouder dan een jaar of tien, staan klaar om ingespannen te worden. Het touwwerk van het harnas hangt nog slap achter ze. Over enkele ogenblikken, als de fotograaf verdwenen is, vangt hun loodzware werk aan.

Kromgebogen onder de last van een volgeladen vrachtschip zullen zij uren over het modderige pad voortzeulen. Ooit trokken langs de Maas tussen het Franse Charleville en Givet, de vestingstad aan de grens met België, tientallen families zo rond. Zo druk was het op de rivier dat men soms bij een sluis een dag moest wachten, omdat op het smalle pad slechts twee of drie ploegen tegelijk konden werken.

“Het had niet veel gescheeld of het jaagpad was geheel verdwenen,” vertelt Jauko Rappèl van het toeristenbureau van de Franse Ardennen in zijn kantoor, met uitzicht op het op het prachtige achttiende-eeuwse plein van Charleville. “Voor een deel was het pad overwoekerd en op andere plaatsen hadden de mensen die langs de rivier woonden het in gebruik genomen. We hebben in sommige dorpen ook stukken terug moeten kopen en het recht van overpad opnieuw moeten laten vastleggen. We hebben daardoor een hoop verwijten over ons heen gekregen. Men vond dat we te veel geld investeerden in de aanleg van een fietspad langs de rivier.”

Van kritiek is nu weinig meer te horen. In Haybes, een van de vele dorpjes waar deze *Voie verte trans Ardennes* doorheen komt, is onlangs een tweede hotel geopend. En veel van de huizen in de hoofdstraat hebben in de afgelopen paar jaar een nieuw leistenen dak gekregen.

Hoewel hij niet direct van een oorzakelijk verband wil spreken, is de toeristische fietsroute volgens Charles Troines, een 86-jarige gepensioneerde fabrieksarbeider, zeker een

Hampshire Inns zoekt
fietsende reporter

Hampshire Inns is op zoek naar iemand die in april t/m juni zestig dagen langs alle zestig hotels van het bedrijf wil fietsen en daarover stukjes wil schrijven. Fietsvakantiespecialist Cycletoours zorgt voor de routekaarten. De fietser krijgt gratis onderdak en eten, een Gazelle en een smartphone.
actief@hampshire-hotels.com

Saas-Fee leukste
bergsportbestemming

Het autovrije Zwitserse bergdorp Saas-Fee is door de Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging uitgeroepen tot leukste bergsportbestemming. In het Saasdal is een netwerk van 350 km wandelpaden, 70 km mountainbike-trails en een bergstetraject van 3,5 kilometer. Gezinnen welkom.
www.saas-fee.ch

belangrijke factor voor het herstel dat hij in zijn dorp constateert. “Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog was hier bijna niets opgeknapt,” vertelt hij in de schaduw van het onlangs gerestaureerde Hotel de Ville, met uitzicht op de rivier. “We dachten dat met de bevrijding ook de oude industrie en bedrijvigheid van voor de oorlog zouden terugkomen. Maar we kwamen bedrogen uit. Een paar jaar later waren de meeste fabrieken alweer gesloten en sindsdien is het bergaf gegaan. Maar misschien dat het nu met dat nieuwe fietspad en de opbloei van het toerisme beter gaat.”

Het asfalt is mooi strak, de hekjes die het autoverkeer moeten weren zijn frisgroen geschilderd en ook de bewegwijzering is prima in orde. Dat laatste is overigens niet zo moeilijk, want op deze route kun je onmogelijk verdwalen. De *voie verte* volgt namelijk over haar gehele lengte de oevers van de Maas. Nu

Je fietst langs
uitgestorven
dorpjes en
stille sluisjes

Ros Beiaard en de vier Heemskinderen bij Monthermé.

Slapende zwanen op het fietspad

eens fiets je er pal langs, dan weer op enige afstand, maar steeds blijft het water in zicht.

Als je kalm pedalerend – de route is vrijwel vlak – de verstilde sluisjes en bijna uitgestorven dorpen passeert en op het water slechts zo nu en dan een pleziervaartuig voorbij ziet komen, kun je je nauwelijks voorstellen dat deze rivier nog geen eeuw geleden de levensader vormde van een belangrijke industriële zone. Leisteenwinning, ijzerverwerking en steenkooltransport vormden de belangrijkste bronnen van inkomsten. In Anchamps sur Meuse stond tot 1950 een fabriek van spij-

Trein helpt bij fietstocht door Zwarte Woud

De Südschwarzwald Radweg heeft van de Duitse fietsersbond ADFC vier sterren gekregen. Het is een rondje van 240 kilometer, van Freiburg door het Zwarte Woud naar Bazel en terug naar Freiburg. Er is één forse klim op de route, maar wie daar tegenop ziet, kan met fiets en al een stukje de trein pakken. www.opdefiets.net

Wandeling langs Noorse fjorden

Op 22 mei wordt langs de fjorden-kust vanaf Florø, de meest westelijke plek van Noorwegen, een wandeling georganiseerd naar Hovden, Batalden, Skorpa en Kinn. De tocht neemt 12 uur in beslag, inclusief boottochten. Wie meer wil: in de omgeving van Bremanger zijn 100 wandelingen te maken. www.vistinorway.nl

FOTO WITSEN COMM.

Vier nieuwe fietsroutes langs molens Saksen

In Noord-Saksen tussen Leipzig en Torgau staan tientallen historische molens. In deze regio zijn vier nieuwe fietsroutes uitgezet, door een vlak tot lichtgolvend landschap. Diverse molens werken nog. Tweede pinksterdag (13 juni), de Duitse molendag, worden veel extra activiteiten georganiseerd. www.muehlen-nordsachsen.de

Sneeuwkllokjes kijken op Texel

Dankzij de teelt van sneeuwkllokjes ligt op Texel ook in het wild een ware deken van die lentebloemetjes. Half februari is de mooiste tijd voor de sneeuwkllokjeswandeling van 4,5 km in De Dennen. De route staat in 24 *Fiets- en Wandelroutes* van VVV Texel. Ook zijn er sneeuwkllokjestochten per Jan Plezier. www.texel.net

langs de Maas. De route is vrijwel helemaal vlak.

kers en gereedschap. Die fabriek alleen al verschaft werk aan 1500 mensen. Het dorp telt nu nog achthonderd inwoners, kinderen meegemeld.

De tegen de hellingen gelegen landhuizen en kastelen zijn de stille getuigen van de fortuinen die hier in de achttiende en negentiende eeuw zijn verdiend. Lege fabriekshallen, verlaten mijnvingangen en rijen slecht onderhouden arbeiderswoningen vormen de keerzijde.

‘Elk voordeel heb ze nadeel’: ook hier doet de gevleugelde uitspraak van orakel Johan Cruijff opgang, want de stilte die sinds de Tweede Wereldoorlog over dit gebied is neergedaald, is nu juist wat de tocht zo aantrekkelijk maakt. Je hoort alleen het water kabbelen, de wind door de bomen ruisen en de vogels kwinkeleren in het bos. Zelfs de vele dorpen waar je doorheen komt, ademen een weldadige rust. Het leven lijkt er minder haastig, de mensen zijn onverwacht vriendelijk en in de talloze kleine dorpscaféetjes doen de prijzen je nog glimlachen.

Daar komt nog bij dat overal het eten prima is. De meeste restaurants serveren ook prima wildgerechten. Zoals het restaurant van hotel Saint Hubert in Haybes. “De wildstand is hier zo hoog dat er wel gejaagd móet worden, willen er geen problemen

ontstaan. Vooral de wilde zwijnen zouden al snel een plaag worden als we hun aantallen niet door de jacht in bedwang hielden. En bovendien, wildzwijnpaté is een delicatessen.”

De paté van Julien Degente, de 38-jarige eigenaar van Saint Hubert, werd vorig jaar door een Frans culinair tijdschrift uitgeroepen tot de beste uit de regio, dus hij heeft recht van spreken.

Behalve wild herbergen de bossen van de Ardennen nog iets heel anders: een gevoel van romantiek en weemoed. Vooral in de vroege ochtenduren, als de nevel tussen de bomen en het roerloze water van de rivier hangt en een eenzame roofoogel boven de grillige toppen van de bergen zweeft, roept dit landschap automatisch verhalen op. Verhalen uit een lang vervlogen verleden, geschiedenissen van ridders, krijsheren en vreemde gebeurtenissen diep in het groen verscholen.

Voordat je het weet, zie je dan het Ros Beiaard in de verte tussen de

bladeren opduiken. Niet voor niets dat de geschiedenis van de vier Heemskinderen, hun ongelijke strijd met keizer Karel de Grote en het wonderlijk lot van hun paard zich in deze streek zou hebben afgespeeld. Bovenop de meest karakteristieke van vier gekartelde bergtoppen, ter hoogte van het dorp Monthermé, staat dan ook een enorm monument dat deze legende levend moet houden.

De *voie verte trans Ardennes* is ondanks zijn (voorlopig) geringe lengte een zeer afwisselende en interessante fietsroute, die voor fietsers van verschillend pluimage iets biedt. Echte langeafstandsfietzers kunnen de 85 kilometer makkelijk in een dag afleggen. Wie in het mooie stadje Charleville is gestart, kan, eenmaal in Givet aangekomen, daar aansluiting vinden op één van de vele gemarkeerde routes van het Belgische fietsroutenetwerk. In Charleville kunnen de liefhebbers hun tocht in zuidelijke richting verder langs de Maas richting Sedan vervolgen.

Maar wie het wat rustiger aan wil doen, bijvoorbeeld gezinnen met kinderen, kan de tocht tussen Charleville en Givet gemakkelijk op een aantal plekken onderbreken. Niet alleen zijn overal goede hotels en pensions, ook zijn er een paar mooie campings aan het water.

In de bossen heerst gevoel van romantiek en weemoed

Brug over de Maas bij Haybes.

Museum Arthur Rimbaud in Charleville.

Wie wat meer tijd heeft, zal ook ontdekken dat er langs de route genoeg te zien valt, zoals bijvoorbeeld het gigantische fort van Givet, de leuke binnenstad van Charleville met het huis en museum van de dichter Arthur Rimbaud, de Romeinse restanten boven Vireux-Molhain of de kathedraal van Mezières.

En wie niet alles wil fietsen, kan altijd gebruikmaken van de nieuwe spoorverbinding die ook dwars door de Maasvallei loopt. Elk uur rijdt er een trein, die stopt in bijna alle dorpen langs de route. Fietsen mogen gratis in een speciaal compartiment worden meegenomen, een service waarvan, zo vertelde men op het station in Givet, in het afgelopen jaar vooral door forensen en Nederlandse tourfietsers gebruik werd gemaakt.

Bovenstaande tocht is uitgeroepen tot Beste fietsroute van 2010. De beste van dit jaar wordt, net als de Beste wandelroute van 2011, volgend weekeinde op de beurs bekendgemaakt.
www.fietsenwandelbeurs.nl